

H O T Ă R Ă R E A nr.1-195/2022
cu privire la examinarea contestațiilor împotriva hotărârii Colegiului de
disciplină și etică nr.3-34/2022 din 28.03.2022, adoptată
în privința procurorului Liudmila Bratan

22 septembrie 2022

municipiul Chișinău

Examinând, în ședință închisă, contestațiile Inspecției procurorilor și șefului Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam, împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-34/2022 din 28.03.2022, audiind informația prezentată de către domnul Andrei Roșca, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prezenta procedură disciplinară a fost pornită în baza sesizării depuse la data de xx.xx.2021 de către procurorul-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam, privind faptele care pot constitui abateri disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a), b) și e) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, comise de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Ciadîr-Lunga, Liudmila Bratan, la reprezentarea acuzării de stat pe cauza penală nr.xxxxxxxxxx.

Prin decizia din xx.xx.2021, privind rezultatele examinării sesizării cu privire la omisiunile admise, inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, Xxxxx Xxxxx, identificând temeiuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului Liudmila Bratan, a remis cauza disciplinară Colegiului de disciplină și etică, pentru examinare.

Potrivit concluziei Inspecției procurorilor, acțiunile procurorului Liudmila Bratan se încadrează în abaterea disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a), b) și e) din Legea cu privire la Procuratură - a) *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu; b) neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept; e) încălcarea gravă a legii.*

Examinând cauza disciplinară de referință, Colegiul de disciplină și etică a stabilit, prin hotărârea **nr.3-34/2022 din 28.03.2022**, că „*în cadrul examinării procedurii disciplinare nu au fost identificate temeiuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către procurorul Liudmila Bratan a unei abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură*” și a încetat procedura disciplinară în privința acesteia.

Nefiind de acord cu soluția pronunțată, inspectorul-șef al Inspecției procurorilor, Xxxxx Xxxxx, a contestat hotărârea Colegiului de disciplină și etică, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi hotărâri, conform prevederilor art.86 alin.(3) lit. b) din Legea cu privire la Procuratură.

Pentru argumentarea dezacordului său cu soluția pronunțată de Colegiul de disciplină și etică, inspectorul-șef a enunțat că omisiunile din activitatea procurorului Liudmila Bratan au condiționat acumularea și administrare defectuoasă a probelor în instanța de judecată, care au rezultat în condamnarea ilegală a lui Xxxxx Xxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod Penal, în pofida faptului că inculpatul fusese deja condamnat pentru aceeași faptă prin sentința Judecătorei Xxxxx din xx.xx.2021.

La data de xx.xx.2021 **împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-34/2022 din 28.03.2022 a depus contestație** în temeiul art.85 alin.(3) din Legea nr.3/2016 **și procurorul-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam**, din poziția de autor al sesizării privind abaterea disciplinară.

Potrivit contestatarului, hotărârea Colegiului de disciplină și etică din 28.03.2022 cu privire la încetarea procedurii disciplinare este una neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece investigațiile efectuate în cadrul acestei proceduri disciplinare au fost superficiale și unilaterale, motiv din care a solicitat anularea acesteia în temeiul art.85 alin.(3) din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură.

Astfel, din contestațiile depuse rezultă că hotărârea Colegiului de disciplină și etică **nr.3-34/2022 din 28.03.2022** este vădit neîntemeiată și pasibilă anulării, iar poziția Colegiului a fost considerată greșită, nefiind efectuată o apreciere obiectivă a probelor prezentate de către autorul sesizării și Inspekția procurorilor.

Circumstanțele reținute în sesizarea disciplinară.

Din sesizarea disciplinară se relevă că prin sentința Judecătorei Xxxxx, sediul Xxxxxx din xx xxxxx 2021, Xxxxx Xxxxx a fost recunoscut vinovat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(2) lit.b¹) din Codul penal și condamnat la pedeapsă cu închisoare pe un termen de x ani cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de cinci ani.

Urmare a examinării apelurilor procurorului, avocaților inculpatului, Colegiul judiciar al Curții de Apel Xxxxx, prin Decizia sa din xx xxxxxx 2021, a admis apelul declarat, dispunând casarea sentinței Judecătorei Xxxxxx, sediul Xxxxx din xx xxxxxx 2021, pronunțând o nouă hotărâre prin care s-a încetat procesul penal în privința lui Xxxx Xxxxx, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 327 alin.(2) lit.b¹) din Codul penal, din motiv că există o hotărâre definitivă în privința aceleiași persoane pe aceeași faptă. Măsura preventivă - arestarea preventivă, a fost anulată cu liberarea de sub strajă a inculpatului Xxxxx Xxxxx din sala de judecată.

Astfel, în privința aceleiași fapte, prin sentința Judecătorei Xxxxx din xx xxxxxx 2021, a fost încetat procesul penal intentat împotriva lui Xxxxx Xxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin. (1) din Codul penal, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Sentința Judecătorei Xxxxx, sediul Xxxxxxxx din xx.xx.2021 a fost apreciată de către instanța ierarhic superioară ca fiind una ilegală, iar procurorii

care au instrumentat cauza penală la etapa urmăririi penale și judecării cauzei, au contribuit, prin acumulare și administrare defectuoasă a probelor în instanța de judecată, la condamnarea ilegală a lui Xxxxx Xxxxx în comiterea faptei imputate.

Argumentele autorului sesizării vizavi de acțiunile de urmărire penală efectuate și omisiunile depistate

Procurorul-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale a elucidat mai multe abateri de la legislația în vigoare, admise de către procurorul Liudmila Bratan, la reprezentarea învinuirii în instanța de judecată de condamnare a lui Xxxxx Xxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(2) lit. b¹) din Codul penal.

Potrivit autorului sesizării, *în cadrul fazei susținerilor verbale, procurorul Liudmila Bratan a solicitat instanței să-l recunoască pe Xxxxx Xxxxx vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b¹) din Codul Penal, în detrimentul faptului că inculpatul a fost deja condamnat pentru aceeași faptă.*

Conform art.53 alin.(1) pct.8) din Codul de procedură penală, procurorul își expune părerea în dezbaterile judiciare asupra faptei infracționale săvârșite de inculpat, încadrării ei în baza legii penale și pedepsei care urmează a fi aplicată. Prin urmare, concluzia procurorului urma a fi cea enunțată de Curtea de Apel Xxxxx, adică încetarea procesului penal în privința lui Xxxxx Xxxxx de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 327 din Codul penal, pe motiv că există o hotărâre definitivă cu privire la aceeași faptă în privința aceleiași persoane.

Astfel, în cadrul cercetării judecătorești, procurorul Liudmila Bratan a admis încălcarea art. 4, protocolul 7 al CEDO, potrivit căruia „nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat” și încălcarea art.22 alin.(1) și (2) din Codul de procedură care prevede că nimeni nu poate fi urmărit penal sau judecat pentru săvârșirea faptei penale cu privire la care a fost emisă o ordonanță neanulată de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și/sau de clasare a cauzei, sau de refuz în pornirea urmăririi penale ori cu privire la care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, iar hotărârea judecătorească definitivă împiedică pornirea sau continuarea procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea respectivă

Scopul art. 4 din protocol este de a interzice repetarea procedurilor penale care au dus la pronunțarea unei hotărâri definitive. Potrivit jurisprudenței Curții, garanția consacrată prin art. 4 din Protocolul nr. 7 ocupă un loc primordial în sistemul de protecție al Convenției, astfel cum o atestă faptul că art. 15 nu îngăduie nicio derogare de la aceasta în caz de război sau alt pericol public (Mihalache împotriva României (8 iulie 2019), pct. 47).

Articolele 327 și 332 din Codul penal ar putea constitui concurs de infracțiuni în anumite circumstanțe, însă urmează a fi examinate meticolos semnele laturii obiective și subiective ale infracțiunii. Conform învinuirii formulate în

rechizitoriu, Xxxxx Xxxxx, activând în calitate de ofițer superior de sector al Sectorului de poliție nr. x al Inspectoratului de poliție Xxxxxx al IGP, având potrivit prevederilor art. 31 alin. (3) al Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului și conform art. 123 alin. (2) din Codul penal, calitatea de funcționar public cu statut special efectuând verificări la sesizarea lui Xxxxxxx X.X. despre faptul că a fost bătut de o persoană necunoscută, care a avut loc la xx.xx.2018 aproximativ la ora xx, la intersecția străzilor Xxxx și Xxxx din mun. Xxxxxxx, acționând din intenții carieriste, cu scopul de a crea o aparență de luptă eficientă împotriva criminalității pe sectorul său, a săvârșit falsificarea documentelor oficiale care a adus consecințe juridice și anume: la data de xx.xx.2018 a întocmit un proces-verbal de audiere a martorului Xxxxx Xxxxx Xxxxxx, a. n. xxxx, pretins a fi efectuată, care era cunoscutul sau, unde în calitate de declarații, a indicat niște circumstanțe inventate precum că de fapt Xxxxxxx X.X. nu a fost agresat; s-a semnat în procesul-verbal respectiv din numele lui Xxxxx V.V. și a anexat documentul respectiv la materialele cauzei. După care, la xx.xx.2018, Xxxxx XX. a emis o încheiere pe cauza dată și a remis materialele la Inspectoratul de poliție, astfel tăinuind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) din Codul penal. în rezultat nefiind pornită la timp urmărirea penală, astfel încălcându-se dreptul lui Xxxxxxxx X.X. la protecție împotriva criminalității și repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

La caz, Xxxxx Xxxxx, săvârșind înscrierea datelor false în documentele oficiale din interes personal nu putea să mai manifeste suplimentar încă un interes personal față de aceeași faptă. Scopul lui era strict determinat, de a întocmi procesul-verbal vicios de audiere a martorului, pentru a obține o soluție corespunzătoare pe cauza respectivă.

Mai exact, art.332 reprezintă o normă specială în raport cu art.327, fapt reliefat și de pct.4.3 al Hotărârii Plenului CSJ nr.7 din 15.05.2017 cu privire la aplicarea legislației, referitoare la răspunderea penală pentru abuzul de putere sau abuzul de serviciu, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, precum și neglijența în serviciu, potrivit căreia: Instanțele de judecată vor reține că încadrarea faptei comise de către persoana publică, respectiv, de către persoana cu funcție de demnitate publică, în acord cu art. 327 CP, este posibilă, dacă nu există o altă normă specială, în conformitate cu alin. (I) art. 116 CP. În limitele Capitolului XV al Părții Speciale a Codului penal, în raport cu art. 327 CP, sunt norme speciale art. 324 și 332 CP. Aceasta deoarece pretinderea, acceptarea, primirea sau extorcarea remunerației ilicite de către persoana publică, respectiv, persoana cu funcție de demnitate publică, dar și înscrierea de către aceste persoane, în documente oficiale, a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente constituie o exercitare abuzivă a atribuțiilor de serviciu. Deci, la calificare, se va reține doar art. 324 sau 332 CP, nu însă un concurs (ideal) de infracțiuni.

Nu au existat alte acțiuni în comportamentul făptuitorului, care ar putea fi calificate conform art.327 din Codul penal, iar calificarea suplimentară conform abuzului de serviciu ar reprezenta o dublare de încadrare juridică a aceleiași fapte.

Sintetizând cele expuse supra, autorul sesizării atestă că procurorul Liudmila Bratan nu a calificat corect fapta inculpatului, nu a ținut cont de existența unei

sentințe de condamnare a acestuia pentru aceeași faptă, circumstanțe ce au generat pronunțarea unei sentințe ilegale de condamnare a lui Xxxxx Xxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(2) lit. b¹) din Codul penal, fapt ce va duce indispensabil la împovărarea statului cu cheltuieli de reparare a prejudiciilor persoanei vătămate în drepturi, care eventual va acționa autoritățile responsabile în judecată în acest sens.

Circumstanțe stabilite în cadrul verificării disciplinare.

Urmare a verificărilor efectuate, Inspekția procurorilor a reținut în Raportul din x xxxxxxx 2022 toate argumentele reflectate în sesizarea disciplinară întocmită pe caz, menționându-se că acestea și-au găsit confirmare prin dovezile administrate.

În acest sens, Inspekția procurorilor a confirmat, în contextul cercetărilor disciplinare efectuate, că acțiunile procurorului Ludmila Bratan, la reprezentarea acuzării de stat în cauza penală de învinuire a lui Xxxxx Xxxxx de comitere a infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) Cod penal, constituie abatere disciplinară prevăzută de art. 38 lit. a), b) și e) din Legea cu privire la Procuratură – îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept și încălcarea gravă a legii.

Potrivit concluziilor Inspekției procurorilor, comiterea abaterii disciplinare de către procurorul Liudmila Bratan se confirmă prin procesul-verbal al ședinței de judecată a Judecătorei Xxxxx, sediul Xxxxx din xx.xx.2020, potrivit căruia la demersul procurorului Xxxxx Xxxxx, instanța de judecată a transferat cauza penală în privința lui Xxxxx Xxxx, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin. (1) din Codul penal către Judecătoria Xxxxx, sediul Xxxx pentru examinare într-o procedură unică cu cauza penală de învinuire a lui Xxxxx Xxxxx de comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(2) lit. b¹) din Codul penal.

Astfel, din concluziile formulate de Inspekția procurorilor rezultă că procurorul Liudmila Bratan, contrar prevederilor art.320 alin.(4) din Codul de procedură penală, intervenind în procesul de judecată, cu toate că instanța i-a oferit timp suficient pentru a lua cunoștință de materialele cauzei, de a verifica plenitudinea cercetărilor în ședința de judecată a tuturor circumstanțelor cauzei, nu a luat cunoștință de materialele cauzei, orientând instanța la pronunțarea unei sentințe ilegale în privința lui Xxxxx Xxxxx.

Decizia Colegiului de disciplină și etică

Prin hotărârea **nr.3-34/2022 din 28.03.2022 Colegiul de disciplină și etică a încetat procedura disciplinară** în privința procurorului în UTA Găgăuzia, Oficiul Ciadîr-Lunga, Liudmila Bratan.

Analizând probele administrate, audiind reprezentantul Inspekției procurorilor, Colegiul a constatat că în cazul examinat nu s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. a), b), e) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură.

Potrivit argumentelor Colegiului, constatările Inspekției că procurorul Liudmila Bratan ilegal a solicitat instanței, în faza susținerilor verbale, de a-l

recunoaște pe Xxxxx Xxxxx vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin. (2) lit. b¹) din Codul penal, în pofida faptului că inculpatul a fost deja condamnat pentru aceeași faptă prin sentința Judecătoreiei Xxxxxx din xx.xx.2021, sunt neîntemeiate și nu au fost probate în cadrul controlului efectuat.

Instanța de disciplină reține că decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2022 este una contradictorie, deoarece nu s-a stabilit cert care acțiuni ale procurorului Liudmila Bratan constituie abatere disciplinară. In aceste circumstanțe, Colegiul este de părerea că nu poate fi invocată „îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu” din partea procurorului, or procurorul a intervenit în cauza penală la faza de terminare a cercetării judecătorești, iar în cadrul materialelor cauzei penale nu se face referire la o careva altă cauză penală.

Cu referire la faptul că în ședința de judecată Xxxxxx Xxxxxx a solicitat transmiterea cauzei penale spre conexare, fapt notat în procesul-verbal al ședinței de judecată, despre ce urma să cunoască procurorul Lidmila Bratan, aceasta nu-i este imputabil ultimei, deoarece, potrivit art.336 din Codul de procedură penală, participanții la proces au dreptul de a face cunoștință cu procesul-verbal al ședinței de judecată după încheierea acesteia, după informarea de către instanță.

Totodată, deși în rezultatul controlului s-a invocat îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de către procuror, în raport cu prevederile art. 53 alin. (1) pct.8) din Codul de procedură penală, Colegiul notează că, potrivit prevederilor art. 380 alin. (2) din Codul de procedură penală, „Concluziile propuse de părți nu au caracter obligatoriu pentru instanță.”.

In aceste circumstanțe, careva date care ar determina constatarea îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu din partea procurorului Liudmila Bratan la reprezentarea învinuirii în instanța de judecată pe cauza penală de învinuire a lui Xxxxx Xxxxx de comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin. (2) lit. b¹)din Codul penal, nu au fost stabilite.

Cu referire la încălcarea invocată „ aplicarea necorespunzătoare a legii” și „încălcarea gravă a legii”, Colegiul reține că Inspecția procurorilor nu a stabilit și nu a indicat care anume lege nu a aplicat-o corespunzător procurorul Liudmila Bratan și în ce constă gravitatea acesteia.

Colegiul de disciplină și etică este de părerea că încălcarea art. 4, protocolul 7 al CEDO și art.22 alin.(1) și (2) din Codul de procedură nu poate fi imputabilă procurorului Liudmila Bratan, în situația în care nu a fost dovedit faptul cunoașterii de către aceasta despre existența unei alte cauze penale de învinuire a lui Xxxxx Xxxxx.

Totodată, necesită a se lua în considerație faptul că, prin decizia din xx xxxxxxxx 2021 Curtea de Apel Xxxxxx a admis apelul declarat de către procurorul L. Bratan și avocatul X. Xxxxxx, dispunând casarea sentinței Judecătoreiei Xxxxxx, sediul Xxxxxxx din xx xxxxxxxxxx 2021, și pronunțând o nouă hotărâre, de **încetare a procesului penal** în privința lui Xxxxx Xxxxx, din motiv că există o hotărâre definitivă în privința acestei persoane pe aceeași faptă. Măsura preventivă sub forma arestului preventiv a fost anulată, cu liberarea de sub strajă a inculpatului Xxxxx Xxxxx din sala de judecată.

Raportat la situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind reprobabile constatările inspecției și, indubitabil, nu poate reține existența indicilor care să

contureze săvârșirea de către procurorul Liudmila Bratan a vreunei abateri disciplinare.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Astfel, Colegiul reține că trebuie făcută distincție între încălcarea normelor de procedură ca greșeală ce poate fi cenzurată pe calea controlului ierarhic superior și, respectiv, de către judecătorul de instrucție/instanța de judecată (fapt prezent în speță), și pe de altă parte, nerespectarea normelor de procedură, în context disciplinar.

Analiza elementelor constitutive ale acestei abateri disciplinare nu poate fi efectuată decât prin raportare la principiul independenței procurorilor la pronunțarea hotărârilor și adoptarea soluțiilor, or, art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 prevede expres că procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Mai mult ca atât, în raport cu particularitățile concrete ale cazului, Colegiul reține că Inspekția procurorilor, ca titular al acțiunii disciplinare, pune în discuție modul de interpretare a normei de drept, în speță - a art.53 alin. (1) pct.8) din Codul de procedură penală de către procurorul de caz și raționamentul logico-juridic al acestuia, aspecte care nu pot forma obiectul unei verificări disciplinare, acestea putând fi cenzurate doar în cadrul controlului ierarhic și de folosire a căilor de atac.

În această ordine de idei, Colegiul constată că abordarea Inspekției procurorilor visa-vis de poziția procurorului în dezbaterile judiciare și orientarea instanței de judecată într-o speță concretă, deci de analiză a legalității unei poziții a procurorului, se prezintă a fi contrară atribuțiilor funcționale ale Inspekției și se substituie, practic, unei instanțe de control judiciar.

Răspunderea individuală pentru exercitarea funcțiilor judiciare nu trebuie să depindă doar de soluția pronunțată pe o cauză instrumentată în instanța de judecată. Răspunderea trebuie să fie legată, mai cu seamă, doar de respectarea de către procuror a standardelor de conduită profesională, etică și respectarea procedurilor legale. Faptul că o hotărâre a procurorului, adoptată în cursul procesului penal, este supusă criticii în instanța de judecată, nu înseamnă că acesta a încălcat standardele profesionale sau a încălcat legea.

Exercitarea unui control asupra legalității sau a temeiniciei poziției pe caz a procurorului Liudmila Bratan nu este posibilă în cadrul procedurii reglementate de dispozițiile Legii nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, respectarea principiului independenței decizionale a procurorului (art. 37 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură), excluzând această analiză în cadrul procedurii disciplinare, o asemenea verificare constituind prerogativa exclusivă a instanțelor de judecată ierarhic superioare.

În această ordine de idei, Colegiul a constatat că materialele procedurii disciplinare nu relevă motivele pentru care Inspekția procurorilor și-a însușit în

totalitate opinia unei instanțe judecătorești vis-a-vis de poziția în dezbateri a procurorului pe caz, în situația în care instanțele judecătorești (după analizarea probelor și evaluarea faptelor) au soluționat în același mod cauza (condamnare).

Colegiul consideră că procurorii, de rând cu judecătorii, trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a instrumenta/soluționa cauzele imparțial, potrivit propriei lor convingeri și interpretări a faptelor, precum și în conformitate cu legea aplicabilă, iar derularea circumstanțelor enunțate mai sus, **denotă că poziția adoptată de procuror constituie ”propria convingere”**, or, conform art.3 alin.(4) din Legea cu privire la Procuratură - *procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.*

Colegiul a rezumat că doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, însă, în cazul examinat nu își găsește confirmare obiectivă.

Sub aspectul laturii subiective, raportat la aspectele detaliate anterior, Colegiul reține că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare. Colegiul reține că procurorul Liudmila Bratan nu a acționat cu intenție sau cu neglijență, de natură a produce un rezultat prejudiciabil vreunei părți.

Colegiul a rezumat că, în lipsa unuia dintre elemente constitutive, precum și a consecințelor, abaterea disciplinară nu subzista și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorului.

Argumentele contestatarilor hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-34/2022 din 28.03.2022

În contestația depusă **Inspekția procurorilor** a invocat că Hotărârea Colegiului de disciplină și etică este bazată doar pe explicația procurorului Liudmila Bratan, dată în cadrul examinării procedurii disciplinare, fără o apreciere corectă a tuturor circumstanțelor comiterii abaterii disciplinare și probelor prezentate de Inspekția procurorilor în susținerea comiterii abaterii disciplinare.

Inspectorul-șef susține ca fiind incertă poziția procurorului Liudmila Bratan despre neinformarea cu sentința judecătoreiei Xxxxxx din xx.xx.2021 prin care Xxx X. a fost recunoscut vinovat, fapt combătut de inspector în cadrul examinării sesizării.

Astfel, Inspekția procurorilor a stabilit că Xxxxxx Xxxxx a activat în cadrul Inspectoratului de poliție Xxxxxx, crima fiind comisă de acesta în anul 2018 (acesta fiind învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1) și art. 327 alin.(2) lit.b¹) din Codul penal)

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată a Judecătoreiei Xxxxxx, sediul Xxxxxxx, din xx.xx.2020, la demersul procurorului Xxxxxx Xxxxxx, instanța de judecată a transferat cauza penală în privința lui Xxxxx Xxxxx, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 332 alin. (1) Cod penal către Judecătoria Xxxxxx, sediul Xxxxx, pentru examinare într-o procedură unică cu cauza penală de învinuire a lui Xxxxx Xxxxx, de comiterea infracțiunii prevăzute

de art. 327 alin.(2) lit.b¹) Cod penal.

Urmărirea penală în ambele cauze a fost exercitată de procurorul în procuratura XXXXXXXX, XXXX XXXXX, colegul de serviciu al procurorului Liudmila Bratan.

Prin dispoziția din 17.06.2021 procurorul-șef interimar al XXXXXXXX, XXXX XXXXX a dispus procurorului Ludmila Bratan reprezentarea acuzării în cauza penală în privința lui XXXXXX XXXXX, înlocuindu-l pe procurorul XXXX XXXXX, care a participat anterior în instanța de judecată și a reprezentat învinuirea în componența grupului de procurori (X.XXXXXX și X.XXXXX). Statuează inspectorul că Liudmila Bratan era obligată să concluceze cu ambii procurori, deoarece aceștia cunoșteau toate circumstanțele de caz, inclusiv despre existența sentinței din xx.xx.2021 în privința lui XXXXXX XXXXX.

În opinia Inspecției procurorilor, procurorul Liudmila Bratan, contrar prevederilor art.320 alin.(4) din Codul de procedură penală, a intervenit în proces fără a lua cunoștință cu materialele cauzei, cu toate că instanța i-a oferit timp suficient pentru aceasta inclusiv pentru a verifica plenitudinea cercetărilor în ședința de judecată a tuturor circumstanțelor cauzei, ca rezultat orientând instanța la pronunțarea unei sentințe ilegale în privința lui XXXXXX XXXXX. Conform procesului-verbal al ședinței de judecată din xx.xx.2021, instanța de judecată a dat citire cererii procurorului Liudmila Bratan, (care în ședință nu s-a prezentat), de a amâna ședința pentru o altă dată, ședința fiind amânată pentru xx.xx.2021.

Mai mult, în cadrul examinării sesizării Liudmila Bratan a declarat că la xx.xx.2021 a fost informată de către procurorul în Procuratura XXXX XXXXX, oficiul XXXXXX, XXXXX XXXXXXXX, despre existența sentinței din xx.xx.2021 în privința lui XXXXXX XXXXX, pentru a o lua la evidență la procuratura r-lui XXXXXXXX.

În pofida acestui fapt, Liudmila Bratan, declarînd apel la sentința din xx.xx.2021 în privința lui XXXXXX XXXXX, nu a solicitat încetarea procesului penal. Doar prin Decizia Curții de Apel XXXXXX din xx.xx.2021 sentința de condamnare a lui XXXXXX XXXXX a fost casată, iar procesul penal - încetat conform art.327 alin.(2) lit.b¹) Cod penal.

Contestatarul secund, **procurorul-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam**, a susținut că Procurorul Liudmila Bratan a calificat incorect fapta inculpatului XXXXXX XXXXX.

Pentru argumentarea poziției sale, domnul Vladimir Adam a reținut că, potrivit art.53 alin.(1) pct.8) din Codul de procedură penală, procurorul își expune părerea în dezbaterile judiciare asupra faptei infracționale săvârșite de inculpat, încadrării acesteia în baza legii penale și a pedepsei care urmează a fi aplicată. Prin urmare, concluzia procurorului urma a fi cea enunțată de Curtea de Apel XXXXXX, adică încetarea procesului penal în privința lui XXXXXX XXXXX (învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 327 din Codul penal), pe motiv că există o hotărâre definitivă cu privire la aceeași faptă în privința aceleiași persoane.

Conform procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată, în cadrul cercetării judecătorești, procurorul Liudmila Bratan a admis încălcarea art. 4, protocolul 7 al CEDO,

potrivit căruia „*nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceleiași stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui stat*” și încălcarea art.22 alin.(1) și (2) din Codul de procedură care prevede că nimeni nu poate fi urmărit penal sau judecat pentru săvârșirea faptei penale cu privire la care a fost emisă o ordonanță neanulată de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și/sau de clasare a cauzei, sau de refuz în pornirea urmăririi penale ori cu privire la care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal, iar hotărârea judecătorească definitivă împiedică pornirea sau continuarea procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea respectivă.

Cu referire la calificarea incorectă de către procuror a faptei inculpatului, Vladimir Adam a menționat că art. 332 reprezintă o normă specială în raport cu art.327 din Codul penal, fapt reliefat și de pct. 4.3 al Hotărârii Plenului CSJ nr.7 din 15.05.2017 cu privire la aplicarea legislației, referitoare la răspunderea penală pentru abuzul de putere sau abuzul de serviciu, excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, precum și neglijența în serviciu, potrivit căreia: *Instanțele de judecată vor reține că încadrarea faptei comise de către persoana publică, respectiv, de către persoana cu funcție de demnitate publică, în acord cu art. 327 CP, este posibilă, dacă nu există o altă normă specială, în conformitate cu alin. (1) art. 116 CP. În limitele Capitolului XV al Părții Speciale a Codului penal, în raport cu art. 327 CP, sunt norme speciale art. 324 și 332 CP. Aceasta deoarece pretinderea, acceptarea, primirea sau extorcarea remunerației ilicite de către persoana publică, respectiv, persoana cu funcție de demnitate publică, dar și înscrierea de către aceste persoane, în documente oficiale, a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente constituie o exercitare abuzivă a atribuțiilor de serviciu. Deci, la calificare, se va reține doar art. 324 sau 332 CP, nu însă un concurs (ideal) de infracțiuni.*

Astfel, contestatarul a notat, în calitate de autor al sesizării, că nu au existat alte acțiuni în comportamentul făptuitorului, care ar putea fi calificate conform art.327 din Codul penal, iar calificarea suplimentară conform abuzului de serviciu reprezintă o dublare de încadrare juridică a aceleiași fapte. În circumstanțele date, se atestă comiterea de către procurorul din cadrul Procuraturii UTA Găgăuzia, Oficiul Ciadîr-Lunga a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a), b), e) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

Studiind și sintetizând hotărârea Colegiului cu privire la încetarea procedurii disciplinare, subdiviziunea specializată a Procuraturii Generale a constatat că, hotărârea enunțată este una neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece investigațiile efectuate în cadrul acestei proceduri disciplinare au fost superficiale și unilaterale, iar în temeiul art.85 alin.(3) a Legii nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, solicit anularea acesteia din următoarele considerente:

Potrivit art. 113 alin. (2) din Codul penal: „Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.”

Astfel, încadrarea juridică a faptei se efectuează la toate fazele procesului penal: de către organul de urmărire penală, de către procurorul care conduce sau exercită urmărirea penală, de către procurorul care reprezintă învinuirea în instanța de judecată, precum și de către judecător.

La fel, potrivit art.53 alin.(1) pct.8) din Codul de procedură penală, procurorul își expune părerea în dezbaterea judiciară asupra faptei infracționale săvârșite de inculpat, încadrării ei în baza legii penale și pedepsei care urmează a fi aplicată.

Conform învinuirii formulate în rechizitoriu, Xxxxx Xxxxx, activând în calitate de ofițer superior de sector al Sectorului de poliție nr. x al Inspectoratului de poliție XXXXXXXX al IGP, având potrivit prevederilor art. 31 alin. (3) al Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului și conform art. 123 alin. (2) din Codul penal, calitatea de funcționar public cu statut special, efectuând verificări la sesizarea lui XXXXXXXX X.X. despre faptul că a fost bătut de o persoană necunoscută, incident care a avut loc la xx.xx.2018 aproximativ la ora xx, la intersecția străzilor XXXXXXX și Xxxxx din mun. XXXXXXXX, acționând din intenții carieriste, cu scopul de a crea o aparență de luptă eficientă împotriva criminalității pe sectorul său, a săvârșit falsificarea documentelor oficiale. Aceste acțiuni au dus la consecințe juridice și anume: la data de xx.xx.2018 a întocmit un proces-verbal de audiere a martorului Xxxxx Xxxxx Xxxxx, a.n.xxxx, pretins a fi efectuată, care era cunoscutul său, unde în calitate de declarații, a indicat niște circumstanțe inventate precum că de fapt XXXXXXXX X.X. nu a fost agresat; s-a semnat în procesul-verbal respectiv din numele lui Xxxxx X.X. și a anexat documentul respectiv la materialele cauzei. După care, la xx.xx.2018, Xxx X.X. a emis o încheiere pe cauza dată și a remis materialele la Inspectoratul de poliție, tăinuind astfel săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) din Codul penal, în rezultat nefiind pornită la timp urmărirea penală, astfel încălcându-se dreptul lui XXXXXXXX X.X. la protecție împotriva criminalității și repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Prin urmare, fapta enunțată nu putea fi calificată conform art. 327 din Codul penal, or, după cum s-a menționat și în sesizarea inițială, art.332 reprezintă o normă specială în raport cu art.327 din Codul penal, fapt reliefat și de pct.4.3 al Hotărârii Plenului CSJ nr.7 din 15.05.2017.

Conform susținerilor contestatarului, argumentele enunțate în hotărârea Colegiului de disciplină și etică că: „ *poziția adoptată de procuror constituie proprie convingere* ”, sunt cel puțin irelevante, or intima convingere nu are sensul unei simple opinii subiective, ci acela al certitudinii dobândite de acesta în mod obiectiv, **pe bază de probe incontestabile**. în context, principiul independenței exclude liberul arbitru și activează în cumul cu **principiul supunerii numai față de lege**, iar potrivit art. 3 alin. (7) din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, procurorul este obligat, prin întreaga sa activitate, să asigure supremația legii, să respecte drepturile și libertățile persoanelor, egalitatea lor în fața legii, să asigure un tratament juridic nediscriminatoriu pentru toți participanții la procedurile judiciare indiferent de calitatea acestora.

În aceeași ordine de idei, potrivit notei informative al Avizului nr. 9 al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (Carta de la Roma) din

17.12.2014, independența procurorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul procurorilor, ci o garanție pentru o justiție echitabilă, imparțială și eficientă care protejează atât interesele publice, cât și cele private ale persoanelor în cauză.

Așadar, de vreme ce a fost desemnată drept acuzator de stat în cauza penală nominalizată, procurorul Liudmila Bratan era obligată, potrivit legii, să verifice corectitudinea calificării faptei imputate inculpatului.

Odată depistând că fapta a fost incorect încadrată juridic, potrivit art.327 din Codul penal, aceasta urma în temeiul art.326 alin.(2) din Codul de procedură penală, să solicite instanței de judecată asigurarea posibilității de formulare a unei noi învinuiri.

Argumentul Liudmilei Bratan precum că aceasta a intervenit în proces la etapa dezbaterilor judiciare, cercetarea judecătorească fiind deja finisată, este cel puțin bizar și lipsit de fundament juridic, or, potrivit art.378 din Codul de procedură penală: *„participantii la dezbateri pot cere reluarea cercetării judecătorești, indicând, totodată, care anume circumstanțe vor fi cercetate suplimentar”*.

Subsecvent, într-o altă conjunctură, în cadrul unei potențiale puneri sub învinuire conform art.332 din Codul penal a lui Xxxxx Xxxxx, urmare a restituirii dosarului de către instanța de judecată, chiar dacă procurorul nu ar fi cunoscut despre existența sentinței de condamnare anterioare a inculpatului, din audiere minuțioasă, urma a fi stabilit faptul dat și urma a se evita dubla condamnare și supunerea la cea mai aspră sancțiune — privarea de libertate a lui Xxxxx Xxxxx.

Totodată, în altă ordine de idei, prin demersul procurorului Xxxxxxx Xxxxxxx din xx.xx.2020, adresat instanței de judecată, s-a solicitat conexarea cauzelor penale de învinuire a lui Xxxxx Xxxxx de comitere a infracțiunii prevăzute la art.327 alin.(2) lit. b¹) CP și a infracțiunii prevăzute la art.332 alin.(1) CP în aceeași procedură, astfel că nu poate fi acceptat argumentul că Liudmila Bratan nu a cunoscut despre existența unei alte cauze penale în examinare pe aceeași faptă în privința lui Xxxxx Xxxxx.

Distins de cele menționate, alegațiile procurorului Liudmila Bratan bazate pe faptul că susținerile verbale au fost coordonate cu procurorul-șef, sunt nejustificate, or la exercitarea atribuțiilor sale în procesul penal, procurorul este independent și se supune numai legii. La fel, potrivit art.3 alin. (4) din Legea cu privire la procuratură nr.3 din 25.02.2016, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

De asemenea, domnul Vladimir Adam cataloghează ca fiind alarmantă sintagma expusă în hotărârea Colegiului de disciplină și etică precum că: *„procurorul Liudmila Bratan nu a acționat cu intenție sau cu neglijență, de natură a produce un rezultat prejudiciabil vreunei părți. Mai mult, în speță lipsesc consecințele ”*, deoarece consecințele acțiunilor cercetate nu doar că au fost prezente, dar și au fost de o gravitate avansată, or, **drept urmare a condamnării ilegale, Xxxxx Xxxxx a executat neîntemeiat 2 luni de pedeapsă privativă de libertate.**

În conformitate cu argumentele din contestație, se atestă, în acest sens, instrumentarea superficială a dosarului penal de învinuire a lui XXXXXX XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute la art.327 alin.(2) lit.b¹) din Codul penal, de către procurorul Liudmila Bratan - fapt ce întrunește elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu. Calificarea incorectă a faptei inculpatului de către același procuror întrunește elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. b) din Legea cu privire la Procuratură - aplicarea necorespunzătoare a legislației. Acțiunile enumerate implicit și omisiunea de a solicita încetarea procesului penal la etapa pledoariilor, au generat condamnarea ilegală a lui XXXXX XXXXX și încălcarea principiului non bis in idem consfințit în art. 4 Protocolul nr.7 al CEDO, fapte ce întrunesc elementele abaterii disciplinare prevăzute la art.38 lit. e) din Legea cu privire la Procuratură - încălcarea gravă a legii.

Pentru sumarul final, contestatarul a reiterat poziția exprimată în sesizare referitoare la erorile comise de către procurorul Liudmila Bratan, care au periclitat menținerea și fortificarea încrederii justițiabililor în profesionalismul corpului de procurori per ansamblu, necesitate actuală și preeminentă pentru sistemul de drept.

Argumentele procurorului în cadrul procedurii disciplinare

Fiind audiată în cadrul controlului asupra circumstanțelor cazului, Liudmila Bratan a explicat că pe data de xx.xx.2021, prin dispoziția procurorului-șef interimar al Procuraturii XXXXXXXX, XXXX XXXXX i-a fost dispusă participarea în instanța de judecată la reprezentarea acuzării de stat pe cauza penală nr.xxxxxxxxxxxx, de învinuire a lui XXXXX XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin. (2) lit b¹) din Codul penal. Cauza penală menționată a fost expediată în instanța de judecată cu rechizitoriu de către procurorul XXXXXXXX, Oficiul XXXXXXXX, XXXX XXXXX. Examinarea acestei cauze în instanța de judecată cu participarea sa a avut loc la xx.xx.2021 în judecătoria XXXXXX, sediul XXXXXXXX. La momentul intervenirii sale în instanța de judecată, cercetarea judecătorească pe cauză era finisată. Toate probele erau deja cercetate cu participarea procurorilor XXXXXX XXXXXX și XXXX XXXXX, aceasta participând doar la faza susținerilor verbale. Conținutul dezbaterilor le-a coordonat cu procurorul-șef XXXXXX XXXXXX, fapt care se dovedește prin rezoluția acestuia pe act. În instanța de judecată a solicitat recunoașterea ca vinovat a lui XXXXX XXXXX în comiterea infracțiunii incriminate, cu aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de xxxx u.c. și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe un termen de x ani. Prin sentința judecătoreiei XXXXX, sediul XXXXXXXX, din xx.xx.2021, XXXX XXXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de x ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de drept pe un termen de x ani. La xx.xx.2021 ea a contestat sentința cu apel, fiind considerată prea aspră. Despre faptul că în privința lui XXXXX XXXXX a fost emisă sentința de către judecătoria XXXXXXXX, sediul XXXXX în baza art.332 din Codul penal, care a fost încetată în legătură cu intervenirea

termenului de prescripție, **nu a cunoscut**. Conform revendicării din dosar, Xxxxx Xxxxx anterior nu a fost judecat. La Curtea de Apel Xxxxxx a participat procurorul din Procuratura Xxxxxxxx, oficiul Xxxxxxx, Xxxxxxx Xxxxxxxx, care în ziua de xx.xx.2021, dimineața, a contactat-o telefonic și i-a comunicat că în privința lui Xxxxx Xxxxx este o sentință din xx.xx.2021 pe învinuirea în baza art. 332 din Codul penal, emisă de către Judecătoria Xxxxxx, sediul Xxxxx (judecător Xxxxx X), prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Xxxx X. în legătură cu intervenirea termenului de prescripție. Xxxxxxxx Xxxxxx i-a mai solicitat să introducă sentința în tabelul de judecată și în registrul cauzelor examinate în judecată a oficiului lor, comunicând că, această cauză a fost expediată în judecată de către procurorul Xxxx Xxxxx și urmează să figureze după oficiul lor.

Conform informației solicitate din Judecătoria Xxxxxxx, sediul Xxxx, copia sentinței emise la xx.xx.2021 în privința lui Xxxxxxx Xxxxxxx în baza art. 332 din Codul penal, a fost primită de către procurorul în Procuratura Xxxxxxxxxxxx, oficiul Xxxxx, Xxxx X., care de asemenea a participat la examinarea acestei cauze penale în instanța de judecată. Astfel, datele despre sentința respectivă au fost introduse în tabelul săptămânal și în registrul sentințelor Procuraturii Xxxx Xxxxxx, oficiul Xxxxxx, motiv din care la momentul participării judecată ea, în calitate de procuror în Procuratura Xxxxx Xxxxx, Oficiul Xxxxxxxx, nu a cunoscut despre această sentință. De asemenea, la momentul examinării cauzei în instanță nici inculpatul Xxxxx Xxxxx nu a comunicat despre sentința din 23.03.2021.

Argumentele părților exprimate în ședință.

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 22.09.2022 **inspectorul-șef al Inspecției procurorilor, Xxxxx Xxxxx**, a apreciat ca fiind greșită și părtinitoare poziția Colegiului de disciplină și etică vis-a-vis de acțiunile procurorului Liudmila Bratan.

În final, reprezentantul Inspecției procurorilor a solicitat să fie casată Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-34/2022 din 28.03.2022 în privința procurorului Liudmila Bratan și adoptată o nouă hotărâre, conform prevederilor art.86 alin. (3) lit. b) din Legea cu privire la Procuratură.

Conform argumentelor prezentate, toate dovezile administrate în cadrul investigațiilor disciplinare sunt pertinente și indică direct asupra faptului că procurorul Liudmila Bratan a compromis examinarea corectă a acestui caz.

Modul în care a acționat procurorul Liudmila Bratan este inadmisibil și nu corespunde standardelor impuse de lege statutului de procuror, precum și nu respectă principiile analizei obiective și complete a cazurilor ce sunt transmise spre soluționare.

Domnul Vladimir Adam, în calitate de contestatar și autor al sesizării, a solicitat prin cerere examinarea subiectului în lipsa sa.

Procurorul Liudmila Bratan a susținut integral hotărârea Colegiului de disciplină și etică, solicitând respingerea contestațiilor depuse de inspectorul-șef, Xxxxx Xxxxx, și de șeful Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam.

Pentru argumentarea poziției, procurorul Ludmila Bratan a statuat că acțiunile sale nu constituie abatere disciplinară, că a orientat instanța reieșind din materialele cauzei penale, necunoscând despre faptul existenței unei alte sentințe în privința lui Xxxxxx Xxxx. Atunci când a intervenit ca acuzator de stat pe caz, Xxxx Xxxx se afla în concediu de îngrijire a copilului, motiv din care nu a cunoscut toate subtilitățile. Mai mult, în privința judecătorului aceste fapte au fost examinate în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor, procedura disciplinară fiind încetată.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor.

Examinând argumentele formulate de către autorul sesizării în raport cu actele și lucrările procedurii disciplinare, precum și cu probele administrate, analizând opiniile Inspecției procurorilor și ale procurorului-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam, expuse în contestație, având în vedere explicațiile procurorului Liudmila Bratan pe acest caz, Consiliul Superior al Procurorilor consideră întemeiat să admită contestațiile depuse și să caseze hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-34/2022 din 28.03.2022, cu adoptarea unei noi hotărâri privind sancționarea procurorului în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Ciadâr-Lunga, Liudmila Bratan.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor este inacceptabilă concluzia Colegiului de disciplină și etică cu referire prestația profesională a procurorului Liudmila Bratan și la rolul său în examinarea cazului dat, bazat pe independența procesuală garantată de lege.

Principiul independenței procesuale a procurorului este, fără îndoială, un pilon fundamental ce susține realizarea dreptului la un proces echitabil.

Totuși, notăm că acest principiu nu trebuie înțeles ca fiind o posibilitate de a acționa după propria voință, deoarece independența nicidecum nu poate fi văzută ca un privilegiu personal, aceasta reprezintă o garanție acordată cetățenilor spre a le confirma că toate cazurile sunt examinate în mod echitabil și conform legii.

În această ordine de idei menționăm Avizul nr. 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, potrivit căruia *independența procurorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul procurorilor, ci o garanție pentru o justiție echitabilă, imparțială și eficientă, care protejează atât interesele publice, cât și cele private ale persoanelor în cauză*, normă ce indică asupra faptului că legea este unicul izvor al propriei convingeri a procurorului atunci când examinează cazurile ce îi sunt repartizate.

Respectiv, Consiliul Superior al Procurorilor subliniază că modul în care a acționat procurorul Liudmila Bratan, precum și argumentele acesteia urmează a fi apreciate critic. Unica explicație care se înscrie în analiza acestei situații arată că procurorul de caz și-a îndeplinit defectuos obligațiile de serviciu, a acționat necorespunzător în raport cu atribuțiile funcționale și, așa cum s-a demonstrat în investigația disciplinară, a încălcat normele procesuale ce se referă la aprecierea probelor.

În opinia Consiliului Superior al Procurorilor o asemenea stare a lucrurilor, care arată lipsă de diligență, este în afara oricărei justificări rezonabile, comportă vicii grave în conștientizarea rolului procurorului stabilit de lege și denotă încălcarea obligației de responsabilitate, ce contravine fundamental cu statutul profesional atribuit procurorului prin Constituție și prin lege.

Potrivit materialelor acumulate pe caz, organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sunt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale (art. 1 alin.(2) și (3) Cod de procedură penală).

În aceeași ordine de idei, conform art.6 alin.(3) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură procurorul este obligat: a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii; c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale.

Art.3 din Legea cu privire la Procuratură prevede că procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Totodată, conform Avizului nr.9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, independența procurorilor nu este o prerogativă sau un privilegiu acordat în interesul procurorilor, ci o garanție pentru o justiție echitabilă, imparțială și eficientă, care protejează atât interesele publice, cât și cele private ale persoanelor în cauză, normă care se regăsește și în pct.6.2.1 din Codul de etică al procurorilor.

Această situație este, fără nici o îndoială, rezultatul direct al conduitei reproabile a procurorului Liudmila Bratan, care a desconsiderat statutul de procuror, responsabilitățile ce revin acestuia atât prin prescripțiile legii, cât și prin normele deontologice.

Vom consemna că procurorul nu a acționat, în speță, astfel încât să asigure examinarea completă și sub toate aspectele a circumstanțelor cazului, drept rezultat, în lipsa unor investigații depline, pe caz s-a emis o calificare juridico-penală eronată, care a deviat și aplicarea unei pedepse penale corespunzătoare, existând astfel o zonă de incertitudine privind obiectivitatea examinării faptei penale de referință.

Aceste aspecte, în opinia Consiliului Superior al Procurorilor, confirmă necesitatea admiterii contestațiilor depuse, dat fiind faptul că procurorul Liudmila Bratan a admis abaterile disciplinare ce au fost reținute în sarcina sa, îndeplinindu-și necorespunzător atribuțiile de serviciu și aplicând necorespunzător legislația.

Adițional, menționăm că toate faptele descrise sunt inadmisibile inclusiv și având în vedere angajamentul imperativ asumat de către un procuror prin depunerea jurământului la numirea în funcție, care îi stabilește să respecte cu

strictețe Constituția, legile Republicii Moldova, drepturile și libertățile omului și să îndeplinească conștiincios obligațiile ce îi revin (art.27 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură).

Substanța îndeplinirii conștiincioase a obligațiilor include necesitatea ca un procuror să demonstreze permanent obiectivitate, acuratețe profesională, analiză onestă a circumstanțelor examinate și un interes autentic de stabilire, pentru fiecare caz, a adevărului, fără a admite calificări distorsionate.

După cum a menționat constant în practica sa Consiliul Superior al Procurorilor, legalitatea reprezintă unul dintre principiile care guvernează întreaga activitate procesual-penală. Procurorii trebuie să-și execute atribuțiile potrivit legii, să aibă un rol activ în cadrul procesului penal, să acționeze în mod echitabil, de o manieră coerentă și rapidă, contribuind astfel la asigurarea unui proces penal conform cu legea.

Esența activității procurorului, în sens generic, este aplicarea în concret a legii, adică raportarea pentru fiecare caz în parte a circumstanțelor particulare la prevederile legii, pentru a decide și a stabili ordinea și competența de examinare, astfel încât să nu fie afectată natura conflictului juridic dedus pentru soluționare.

Consiliul Superior al Procurorilor consideră necesar a remarca că angajarea răspunderii disciplinare, inclusiv în cazul procurorilor, cere întrunirea cumulativă a elementelor abaterii disciplinare, și anume: obiectul-care constă în relațiile sociale privind contribuirea la înfăptuirea justiției; latura obiectivă-acțiunile ori inacțiunile contrare unei obligații procedurale, specifice cazului; latura subiectivă-care implică vinovăție, survenirea urmărilor prejudiciabile și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs.

Sub aspectul laturii obiective, abaterea săvârșită de Liudmila Bratan constă în acțiuni care sunt contrare obligațiilor de serviciu, manifestate prin acumularea și administrare defectuoasă a probelor în instanța de judecată, care au rezultat în condamnarea ilegală a lui Xxxxx Xxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. b¹) Cod Penal, în pofida faptului că inculpatul fusese deja condamnat pentru aceeași faptă prin sentința Judecătoriei Xxxxxx din xx.xx.2021.

Potrivit constatărilor Curții Constituționale în materia răspunderii disciplinare, s-a stabilit, cu valoare de principiu, că abaterea disciplinară reprezintă încălcarea cu vinovăție de către persoană a îndatoririlor corespunzătoare funcției pe care o deține sau a normelor de conduită profesională prevăzute de lege (*Hotărârea Curții Constituționale nr.24 din 14.09.2016, §73*).

În speță, întregul context factologic denotă existența neglijenței grave din partea doamnei Liudmila Bratan, întrucât procurorul trebuie să manifeste diligență sporită în respectarea normelor de drept procesual, dar modul cum a acționat procurorul demonstrează existența unei evidente încălcări a normelor legale prevăzute de art. 22 alin. alin.(1) și (2) și art.53 alin.(1) pct.8) din Codul de procedură penală.

Respectarea de către procuror a atribuțiilor funcționale reprezintă un factor determinant pentru prestigiul profesiei și pentru consolidarea încrederii cetățenilor în actul de justiție.

Potrivit art.41 alin.(2) al Legea cu privire la Procuratură, sancțiunea disciplinară se aplică procurorului proporțional cu gravitatea abaterii disciplinare

comise și în funcție de circumstanțele personale ale acestuia. Gravitatea abaterii disciplinare este determinată de natura faptei comise și de consecințele produse. Consecințele produse sunt evaluate având în vedere atât efectele asupra persoanelor implicate în activitățile în cadrul cărora s-a comis fapta, cât și efectele asupra imaginii și prestigiului Procuraturii.

Subliniem că drept consecințe ale acestor abateri disciplinare sunt deteriorarea încrederii și a respectului opiniei publice față de funcția de procuror, cu consecința afectării imaginii sistemului Procuraturii ca serviciu public.

Consiliul Superior al Procurorilor confirmă opinia expusă în contestația depusă de Inspekția procurorilor, conform căreia cele relatate discreditează imaginea întregului sistem al Procuraturii, iar asemenea acțiuni nu pot fi tolerate, dimpotrivă urmează a fi contracarate în vederea prevenirii acestora pe viitor, inclusiv și din partea altor procurori.

Totodată, la individualizarea sancțiunii ce urmează a fi aplicată pentru abaterea disciplinară, Consiliul Superior al Procurorilor, fără a minimaliza gravitatea faptei și vinovăția procurorului, ține cont de circumstanțele personale ale Liudmillei Bratan, respectiv vechimea în funcția de procuror și împrejurarea că anterior nu a fost supusă cercetării disciplinare.

Pe cale de consecință, toate aceste argumente validează soluția de admitere a contestațiilor depuse de către Inspekția procurorilor și procurorul-șef al Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale și de casare a hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-34/2022, adoptată la data de 28.03.2022, ca fiind neîntemeiată, și de adoptare a unei noi hotărâri pe caz, prin care procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Oficiul Ciadîr-Lunga, Liudmila Bratan, să fie recunoscută vinovată de comiterea abaterii disciplinare imputate, cu aplicarea sancțiunii stabilite de art.39 alin.(1) lit. a) din Legea nr.3/2016 - avertisment, ca fiind o măsură proporțională cu încălcarea reținută în sarcina acesteia.

Ținând cont de toate circumstanțele reliefate, în temeiul art.36, art.37, art.38 lit. a) și b), art.39 alin.(1) lit. a) și alin.(2), art.51 alin.(1) lit. a), art.70 alin.(1) lit. f), art.77, art.86 alin.(3) lit. b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură; capitolul 9 pct.9.10, pct.9.11 lit. b) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor; pct.81 lit. b) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A admite contestația Inspekției procurorilor și contestația șefului Secției unificare a practicii în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele de judecată din cadrul Direcției judiciare a Procuraturii Generale, Vladimir Adam, declarate împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-34/2022 din 28.03.2022.

2. A o recunoaște vinovată pe procurorul Ludmila Bratan de comiterea abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. a) și b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și a aplica în privința acesteia sancțiunea disciplinară – **avertisment**.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată în temeiul art.191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	<i>Prenume și Nume</i>	<i>Semnătura</i>
1.	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>absent</i>
2.	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>
3.	Ceslav PANICO	<i>semnat</i>
4.	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>
5.	Andrei ROȘCA	<i>semnat</i>
6.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
7.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>
8.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
9.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
10.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Angela MOTUZOC